

हिमसंस्कृतवार्ताः

दैनिक ई-संस्कृतवार्तापत्रम्

himsanskritvartah
e-Sanskritnewspaper

नवा प्रेरणा नवोत्साहः

हिमाचलप्रदेशस्य संस्कृतशिक्षकाणां नूतनः प्रकल्पः

1

22.07.2024 सोमवासरः वि.सं. २०८० श्रावणकृष्ण प्रतिपदा श्रावण ०७ प्रविष्टांशः

Website- www.himsanskritam.com Email-himsanskrit@gmail.com

■ पृष्ठ-4 ■ वर्ष-3 ■ अङ्क-269

नवदिल्ल्यां संसदः वित्तसङ्कल्पनासत्रात् पूर्वम् सर्वदलीयसमागमः

सर्वकारेण नवदिल्ल्यां, संसदः वित्तसङ्कल्पनासत्रात् पूर्वम् सर्वदलीयसमागमः आहूतः। सत्रे संसदः द्वयोः सदनयोः सुचारुरूपेण कार्य- सञ्चालनार्थं सर्वकारेण सर्वेभ्यः राजनैतिकदलेभ्यः सहयोगः याचितः। सभायाम् उपस्थितेषु नेतृषु केन्द्रीयमन्त्री राजनाथ सिंहः, किरेन रिजिजूः, अर्जुनराममेघवालः, जे. पी नड्डा, चिराग पासवानः, रामदास-अथवले, तथा कांग्रेस-नेता जयराम रमेशः तथा गौरव-गोगोई, एन.सी.पी इति दलस्य नेता प्रफुल्ल पटेलः, डी.एम. के. नेता टी. आर. बालू तथा तिरुचि सिवा, आम- आदमी-पार्टीति दलस्य नेता संजयसिंहः, ए. आई. एम. आई. एम-सांसदः असदुद्दीन ओवैसी आदयः सम्मिलिताः आसन्।

महिला- एशिया- विंशति- विंशति- क्रिकेटचषके, श्रीलंकायाः- अन्ताराष्ट्रिय- क्रिकेटक्रीडांगणे भारतीयदलेन संयुक्त अरब अमीरातदलम् 78 धावनांकैः पराजितम्

महिला- एशिया- विंशति- प्रति- विंशति- क्रिकेटचषके, श्रीलंकायाः- अन्ताराष्ट्रिय- क्रिकेट-क्रीडांगणे भारतीयदलेन संयुक्त अरब अमीरात दलम्, अष्टसप्ततिः धावनांकैः पराजितम्। अतः पूर्वम्, रिचा घोषस्य अथ हरमनप्रीत कौरस्य अर्धशतक सहायेन भारतदलं विंशति-क्षेपचक्रेषु पंच-क्रीडिका हानौ एकोत्तर-द्विशत धावनांकाः समार्जिताः आसन्। प्रत्युत्तररूपेण संयुक्त-अरब- अमीरात दलेन सप्तक्रीडिका हानि पुरस्सरं केवलं त्रयोविंशत्यधिक-एकशतं धावनांकाः एव समार्जिताः। अनेन भारतदलं सूच्याम् उपरि वर्तते। अग्रिमा क्रीडा नेपालदलं विरुद्धं भविष्यति। अवधेयमस्ति यत् सा च क्रीडा उपान्त्य चक्रस्य चरमं सोपानमस्ति।

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी भारतमण्डपे विश्व-धरोहर- समितेः षट् चत्वारिंशत्तमस्य अधिवेशनस्य उद्घाटनं कृतवान्

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी गतसायं सप्तवादने नवीदिल्ल्याः भारतमण्डपे विश्व-धरोहर-समितेः षट्-चत्वारिंशत्तमस्य अधिवेशनस्य उद्घाटनं कृतवान्। अस्मिन् अवसरे प्रधानमंत्री सभां सम्बोधितवान्। भारतदेशः प्रथमवारं

विश्वधरोहरसमित्याः सभायाः आतिथ्यं कुर्वन् अस्ति यद्वि अस्य मासस्य एकत्रिंशत्-दिनाङ्कपर्यन्तं भविष्यति। विश्व-धरोहर-समितिः वर्षे एकवारं समागमं करोति, अथ, विश्व-धरोहर-सम्बद्धं सर्वेषां विषयाणां प्रबन्धनम्, विश्व-धरोहर-सूच्याम् अभिलेखितानां स्थलानां निर्णयं च तस्याः दायित्वं भवति। अस्मिन् सत्रे, मुख्यतया, विश्व-धरोहर-सूच्यां नूतनानां स्थलानां नामाङ्कनस्य प्रस्तावाः, विद्यमानानाम् चतुर्विंशत्यधिक-एकशतम् विश्व- धरोहर-सम्पत्तीनां संरक्षणस्य स्थिति प्रतिवेदनानि, अन्ताराष्ट्रियसहयोगः अथ विश्व-धरोहर-निधीनाम् उपयोगः इत्यादीनां विषयाणां चर्चा भविष्यति।

केरलस्य मलप्पुरं जनपदे निपाह-विषाणु सङ्क्रमणेन पीडितः चतुर्वर्षीयः बालः मृत्युमुपगतः

केरलस्य मलप्पुरं जनपदे निपाह-विषाणु सङ्क्रमणेन पीडितः चतुर्वर्षीयः बालः मृत्युमुपगतः। बालकस्य चिकित्सा कोझिकोड- चिकित्सालये भवति स्म। सः प्राणवायुसंयन्त्रे संलग्नः आसीत्। बालके निपाह- संक्रमणस्य पुष्टिः कोझिकोड वायरोलोजी-प्रयोगशालायाम् अथ पुणे नगरस्य वायरोलोजी प्रयोगशालायाम् अभवत्। प्रायः षट्चत्वारिंशदधिक-द्विशत-जनाः बालकस्य सम्पर्क आसन् येषु त्रिषष्टिः जनाः संकटे सन्ति। केरलस्य स्वास्थ्यमन्त्रिणा वीणा जार्ज अवदत् यत् निपाह-विषाणुप्रसारं निवारयितुं सर्वेऽपि उपायाः विहिताः।

त्रि-सप्तत्यधिक त्रिशतं भारतीय छात्राः त्रयः नेपालस्य छात्राः बांग्लादेशात् भारतसीमां प्रविष्टवन्तः - बी. एस. एफ.

भारतीय-सीमा सुरक्षा-बलेनप्रोक्तं यत्, परह्यः त्रिपुरायाः एकीकृत- निरीक्षक-स्थलद्वयेन त्रि-सप्तत्यधिक त्रिशतं भारतीय छात्राः, अपि च त्रयः नेपालस्य छात्राः बांग्लादेशात् भारतसीमां प्रविष्टवन्तः। धेयमस्ति यत् बांग्लादेशे प्रवर्तमान आरक्षणविरोधी हिंसात्मक प्रदर्शन-कारणेन ते च छात्राः स्वदेशं प्रत्यागच्छन्ति।

रुद्रप्रयागमण्डलस्य केदारनाथयात्रामार्गे चिद्वासस्य समीपे भूस्खलनेन त्रयः तीर्थयात्रिकाः मृताः

उत्तराखण्डे गतदिने प्रातः रुद्रप्रयागमण्डलस्य केदारनाथयात्रामार्गे चिद्वासस्य समीपे भूस्खलनेन त्रयः तीर्थयात्रिकाः मृताः, पञ्च जनाः वृणिताः। मृतानां मध्ये द्वौ महाराष्ट्रदेशस्य, एकः स्थानीयनिवासी च आसीत्। सर्वे भक्ताः गौरीकुण्डतः केदारनाथं प्रति गच्छन्ति स्म। एन.डी.आर.एफ, एस.डी.आर.एफ, स्थानीय-आरक्षिबलं च शीघ्रमेव आपदद्वारकार्यम् कृतवन्तः। मुख्यमन्त्री पुष्करसिंहधामी आहतानां कृते शोकसंवेदनां प्रकटयन् त्रिणितानां कृते विस्तृत-चिकित्सासेवा प्रदातव्या इति निर्देशं दत्तवान्।

ये आततायिनः देशस्य हानिं कर्तुम् इच्छन्ति ते स्वस्य आक्रामकतायाः महत् मूल्यं प्रत्यर्पयन्ति- नेतन्याहू

इजरायलस्य प्रधानमन्त्री बेञ्जामिन नेतन्याहुः उक्तवान् यत् ये आततायिनः देशस्य हानिं कर्तुम् इच्छन्ति ते स्वस्य आक्रामकतायाः महत् मूल्यं प्रत्यर्पयन्ति। ध्येयमस्ति यत् एषः सन्देशः नेतन्याहुवर्येण दृश्यश्रव्यमाध्यमेन प्रदत्तः। यमनदेशे हुथीसैनिकदलस्य उपरि इजरायलस्य आक्रमणस्य पृष्ठभूमितः नेतन्याहुः अमुं सन्देशं प्रकाशितवान्।

सुभाषितम्

न हर्मयानि तीर्थानि
न देवा मृच्छिलामयाः।
ते पुनन्त्युरूकालेन
दर्शनादेव साधवः॥

भावार्थः- नदियों का पवित्र जल या भगवान की मूर्ति के दर्शन मात्र से भक्त का मन शुद्ध नहीं होता अपितु लंबे समय ध्यान लगाने के बाद ही अंतःकरण शुद्ध होता है। परन्तु संतों के केवल दर्शन मात्र से ही हम पवित्र हो जाते हैं

हिमसंस्कृतवार्ताः, डॉ.अमित शर्मा

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे
व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते
सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

गुजरातराज्ये पञ्चविंशति- दिनांकपर्यन्तम् अतोऽपि अतिवृष्टिः भविष्यति- भारतीय-ऋतु-विज्ञानविभागः

भारतीय-ऋतु-विज्ञानविभागेन अनुमानितं यत् गुजरात-राज्ये पञ्चविंशति- दिनांकपर्यन्तम् अतोऽपि अतिवृष्टिः भविष्यति, अथ उत्तराखण्डे अद्य श्वः च अतोऽपि अतिवृष्टिः सम्भावना वर्तते। विभागेन सूचितं यत् अग्रिम-पञ्चदिन-पर्यन्तं कोंकणक्षेत्रेषु, गोवायां, मध्यमहाराष्ट्रे, गुजराते, मध्यप्रदेशे च अतिवृष्टिः भविष्यति। छत्तीसगढे, कर्णाटकस्य बहुषु स्थानेषु अथ समुद्रतटीयक्षेत्रेषु च अद्य अतिवृष्टिः पूर्वानुमानं कृतमस्ति। केरले मराठवाडा, तटीय आन्ध्रप्रदेश तथा तेलङ्गानादिषु अपि अत्यधिकवृष्टिः सम्भवति।

६,०२३ तीर्थयात्रिकाः श्रीखण्डमहादेवं प्रति प्रस्थिताः, अद्यावधि अनेके भक्ताः पञ्जीकरणं कृतवन्तः

हिमसंस्कृतवार्ता: - कुल्लूः। शुक्रवासरे आनी विधानसभाक्षेत्रस्य निरमण्ड उपमण्डले १४ जुलाईतः प्रचलितायाः श्रीखण्डमहादेव- कैलाशयात्रायाः पञ्जीकरणानन्तरं ५६७ तीर्थयात्रिकाः प्रस्थिताः। एतेषु ५५४ पुरुषाः १३ महिलाः च सन्ति। एसडीएम निरमण्ड मनमोहनसिंहः अवदत् यत् १४ जुलै रविवासरे यात्रायाः आरम्भात् आरभ्य पञ्जीकरणानन्तरं ६०२३ यात्रिकाः श्रीखण्डं प्रति प्रस्थिताः। एतेषु ७ दिवसेषु एतावता ५,७८१ पुरुषाः २४२ महिलाः च पञ्जीकृताः सन्ति। ६५०० यात्रिकाणां मध्ये ३१७४ पुरुषाः १३१ महिलाः च आधारशिबिरं सिन्हागडं प्राप्य पञ्जीकरणं कृतवन्तः। सः अवदत् यत् श्रीखण्डमहादेवयात्रा-न्यासेन यात्रायाः आधिकारिकप्रवर्तनस्य प्रथमदिने जुलाईमासस्य १४ दिनाङ्के

सर्वाधिकसंख्यायां २१९३ तीर्थयात्रिकाः पञ्जीकरणं कृत्वा यात्रायां प्रस्थिताः सन्ति। १५ जुलाई दिनाङ्के ६९४ यात्रिकाः, १६ जुलाई दिनाङ्के ७२१, १७ जुलाई दिनाङ्के ६८५, १८ जुलाई दिनाङ्के ५७२, १९ जुलाई दिनाङ्के न्यूनातिन्यूनं ३८६ यात्रिकाः, २० जुलाई दिनाङ्के पञ्जीकरणानन्तरं ५६७ यात्रिकाः यात्रां कर्तुं प्रस्थिताः एसडीएम इत्यनेन उक्तं यत् अस्मिन् वर्षे यात्रायाः आधिकारिकरूपेण आरम्भात् पूर्वमपि श्रीखण्डं गन्तुं मार्गे ४ जनाः मृताः। पञ्जीकरणं विना चिकित्सापरीक्षां विना कस्यचित् यात्रां कर्तुं न शक्यते। न्यासेन स्थापितेषु पञ्चसु अपि विरामस्थानेषु पुलिसबलं, गृहक्षककर्मचारिणः, उद्धारदलानि, चिकित्साकर्मचारिणः च नियोजिताः येन यात्रिकाः कस्यापि समस्यायाः सति तत्कालं आश्रयं प्राप्तुं शक्नुवन्ति। मार्गेषु विभिन्नेषु स्थानेषु निःशुल्क-भोजनालयाः स्थापिताः सन्ति। वितानेषु निवासस्य, भोजनस्य च व्यवस्था अस्ति। अत्र सर्वं नियतमूल्येन उपलभ्यते। आधारशिबिरसिन्हागडे अनेकप्रकारस्य स्तम्भाः, आपणानि च अलङ्कृतानि सन्ति। एतेषु प्रसादः, श्रीखण्डमहादेवस्य चित्राणि, कण्ठहाराः, पूजासामग्री, छत्राणि, यष्ट्यः, दीपिकाः, स्थानीयाः प्रारम्भिकविधितायाः सेबफलानि अपि विक्रीयन्ते। अनेन क्षेत्रस्य जनानां कृते जीविका अपि प्राप्यते।

क्यार्टू-विद्यालये संस्कृत-सम्भाषणशिबिरस्य समापनम्

हिमसंस्कृतवार्ता:। शिमलाग्रामीणजनपदस्य राजकीय- वरिष्ठ-माध्यमिक- पाठशाला क्यार्टू इत्यत्र संस्कृतभारत्याः विद्यालयस्य च संयुक्तायासेन संस्कृतसम्भाषणशिबिरं सञ्चालितम्। शिमलाग्रामीणजनपद-मन्त्री डॉ. सन्तोषकुमारः अकथयत् यत् इदं सम्भाषणशिबिरं जुलाई-मासस्य अष्टमदिनाङ्कतः आरभ्य विंशतिदिनाङ्कपर्यन्तं प्राचलत्। ललिता, रीतिका चास्य शिबिरस्य चालिके आस्ताम्। ये पूर्वसिद्धतापूर्वकं सोत्साहं सश्रमं च शिबिरबिन्दून् पाठितवत्यौ। शिबिरे अस्मिन् विद्यालयस्य ४० विद्यार्थिनः संस्कृतसम्भाषणस्य शिक्षणं प्राप्नुवन्, येषु १८ बालिकाः, २२ बालकाः आसन्।

दीपप्रज्वालनेन प्रारब्धस्य सम्भाषणशिबिरस्य समापनकार्यक्रमस्य अध्यक्षतां विद्यालयस्य उपप्रधानाचार्यः देशराजचौहानमहोदयः अकरोत्। तत्र मुख्यातिथिः डॉ. मोहनलालमहोदयः, सारस्वतातिथिः दिनेशमहोदयः, मुख्यवक्ता च नवलकिशोरमहोदयः आसीत्। अनुभवकथनं दिया सुजलश्च कृतवन्तौ। शिबिरार्थिषु सेजल- नामक- बालिका सप्तमीविभक्तिं पाठितवती। शिबिरं सम्यक्तया चालयितुं सर्वविधव्यवस्थां देशराजचौहानवर्यः अकरोत्। छात्राः अनेकविधसांस्कृतिककार्यक्रमान् कृतवन्तः। कार्यक्रमे विद्यालयस्य अनेके शिक्षकाः, शिक्षिकाः, छात्राश्चोपस्थिताः आसन्।

अन्ताराष्ट्रीय- क्रिकेट- क्रीडायां पदार्पणं कर्त्री चतुर्था हिमाचली अभवत् 'तनुजा'

हिमसंस्कृतवार्ता: धर्मशाला। अन्ताराष्ट्रीयमहिलाक्रिकेट-जगति पदार्पणं कर्त्री हिमाचलप्रदेशस्य चतुर्था क्रीडिका अखिलपक्षीयाप्रतिभा (All Rounder) तनुजा कंवर अभवत्। रविवासरे दाम्बुलायाम् आयोजितायाम् एशियाचषकक्रीडायां तनुजा कंवर यूएईविरुद्धं प्रथमां अन्ताराष्ट्रीयक्रीडां क्रीडितवती। अस्मिन् मेलने तनुजा चतुर्षु ओवरेषु १४ धावनाङ्कान् दत्त्वा महत्त्वपूर्णं विकेटं गृहीतवती। तनुजा यूएई-क्लबस्य कप्तानं एशा रोहितां स्तब्धं कृतवती। तस्मिन् एव काले तनुजा भारतीयदलप्रबन्धनं स्वस्य विश्वासे ग्रहणं कर्तुं अपि सफला अस्ति। पूर्वं हिमाचलप्रदेशात् सुषमा वर्मा, हरलीन देओल, रेणुकासिंह ठाकुर च पदार्पणं कृतवत्यः। हिमाचलप्रदेशस्य शिमलामण्डलनिवासिन्याः तनुजाकंवर- इत्मस्याः जन्म १९९८ तमे वर्षे जनवरीमासे २८ दिनाङ्के अभवत्। अल्पवयसि एव क्रिकेटक्रीडाम् आरब्धवती तनुजा २०१३ तमे वर्षे धर्मशालानगरस्य हिमाचलप्रदेश-क्रिकेटसङ्घस्य अकादम्यां प्रवेशं प्राप्तवती। तदनन्तरं सा क्रिकेटक्रीडायां अधिकं प्रगतिम् अकरोत्, रविवासरे प्रथमां अन्ताराष्ट्रीय टी-२०-क्रीडां स्पर्धितवती। एशियाचषक-क्रीडायां भारतीयमहिलादलस्य आरक्षितक्रीडकेषु अन्यतमा तनुजा दलस्य क्रीडकस्य श्रेयङ्कायाः घातितायाः अनन्तरं समाविष्टा अस्ति। एशियाचषक-क्रीडायां यूएई-देशेन सह मेलनात् पूर्वं भारतीयदलस्य

द्वूतकन्दुकीया रेणुकासिंहठाकुर भारतीयदलस्य शिरस्त्राणं समर्पितवती।
महिलाप्रीमियरलीगस्य उत्तमं प्रदर्शनम्
तनुजा महिलाप्रीमियरलीग्-क्रीडायां बहूतमं प्रदर्शनं कृतवती। सा २०२३ तमे वर्षे जाइन्टस-संस्थया ५० लक्षरूप्यकैः क्रीडाः आसीत्। डब्ल्यूपीएल-निविदायाः एकसप्ताहपूर्वं सा एकदिवसीय-ट्राफी-क्रीडायाः अन्तिमक्रीडायां रेलवेक्लबस्य कृते त्रीणि विकेट-आदयः कृत्वा उत्तमं प्रदर्शनं कृतवती। सा प्रतियोगितायां कुलम् १८ विकेट् गृहीतवती। एकदिवसीय-ट्राफी-क्रीडायाम् औसतं ११.१६, अर्थव्यवस्थायाः दरं केवलं २.४३ आसीत्। तनुजा २०२४ तमस्य वर्षस्य डब्ल्यूपीएल-ऋतोः अष्टसु मेलनेषु १० विकेट् गृहीतवती, तस्य औसतं २०.७०, अर्थव्यवस्थायाः दरं ७.१३ च आसीत्।
तनुजा हिमाचलस्य गौरवम्
हिमाचलप्रदेशक्रिकेटसङ्घस्य सचिवः अवनीशपरमारः अवदत् यत् हिमाचलप्रदेशस्य अन्या क्रीडिका अन्ताराष्ट्रीय- टी-२०-क्रीडायां पदार्पणं कृत्वा राज्यस्य गौरवम् वर्धितवती। अद्यत्वे इतः कश्चन क्रीडकः देशस्य कृते क्रीडति इति एचपीसीए-सङ्घस्य कृते गौरवस्य विषयः अस्ति।

HP Weather : पञ्चदिनानि यावत् प्रचण्डवृष्टेः सम्भावना

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। आगामिपञ्चदिनानि यावत् रविवासरात् हिमाचलप्रदेशस्य अनेकेषु भागेषु प्रचण्डवृष्टेः सचेतना दत्ता। ऋतुविज्ञानविभागेन प्रकाशितसूचनानुसारं केषुचित् स्थानेषु लघुवृष्टिः भविष्यति, केषुचित् स्थानेषु तु प्रचण्डवृष्टिः भवितुम् अर्हति। विभागेन पीत-नारङ्ग-वर्णस्य सचेतना प्रसारिता। अधिक-उच्चस्थानेषु अधिका वर्षा भविष्यति इति

पूर्वानुमानं कृतम्। राजधान्याः शिमलानगरस्य विषये वदन् शनिवासरे प्रातःकालादेव आकाशं मेघयुक्तम् आसीत् तथा च सम्पूर्णं नगरं नीहारेन आच्छादितम् आसीत्, परन्तु अपराह्नपर्यन्तं नीहारः स्वच्छः अभवत्, तदनन्तरं वातावरणम् अपि उद्घाटितः। रविवासरे राज्यस्य अनेकेषु क्षेत्रेषु प्रचण्डवृष्टिः अभवत्। गतशुक्रवासरे विभागेन प्राप्तवृष्टौ नाहननगरे ६०.४ मि.मी., बिलासपुरे ८.४, कसौल्यां ३.०, पौंटा साहबे १.४, सलापडे १.१ मि.मी. वृष्टिः अभवत्। ऋतुविज्ञानकेन्द्रशिमला-अनुसारं राज्यस्य केषुचित् भागेषु जुलाईमासस्य २१, २४ दिनाङ्कयोः अधिकवृष्टेः पीतवर्णीया सचेतना अस्ति, यदा तु केषुचित् भागेषु जुलाई-मासस्य २२, २३ दिनाङ्कयोः अधिकवृष्टेः नारङ्गवर्णीया सचेतना अस्ति राज्यस्य अनेकेषु भागेषु जुलै-मासस्य २६ दिनाङ्कपर्यन्तं वर्षा भविष्यति इति पूर्वानुमानम् अस्ति। काङ्गडा, मण्डी, शिमला, सिरमौर मण्डलेषु ऋतुविभागेन प्रचण्डवृष्टेः नारङ्गवर्णीयसचेतना प्रसारिता अस्ति।

उत्तरप्रदेश- संस्कृतसंस्थान- लखनऊद्वारा "भारतीय शिक्षा प्रणाल्यां गुरुशिष्यपरम्परेति" विषयमवलम्ब्य व्याख्यानगोष्ठी

हिमसंस्कृतवार्ता: लखनऊ।

संस्कृतभवनम्, लखनऊ - प्रदेशस्य विभिन्नजनपदेभ्यः समागतानां संस्कृतविद्यालयेभ्यः/ महाविद्यालयेभ्यश्च सेवानिवृत्तान् संस्कृतशिक्षकान् अन्यांश्च गुरुजनान् सम्मानयितुं समनुष्ठितेऽस्मिन् भव्ये कार्यक्रमे सर्वप्रथमं दीपं प्रज्वलनेन जातम्। माल्यार्पणेन मुख्यातिथीनां स्वागतं निदेशकः विनयश्रीवास्तवः अकरोत्। तेन भाषितं यत् संस्कृतसंस्थानेन स्वीयस्थापनाकालतः गुरुपूर्णिमाकार्यक्रमः आयोज्यते। तत्र विगतेभ्यो कतिपयवर्षेभ्यः संस्कृतस्य सेवानिवृत्तशिक्षकान् सम्मानयति। तमेव उपक्रमं विस्तारिकर्तुं स्वीयसंसाधनैः बालेभ्यः संस्कृतं निःशुल्कं शिक्षयतां संस्कृतव्रतीनामपि 2019 इत्यस्माद्द्वर्षात् गुरुजनानां विशेषेण सम्मानकार्यक्रमोऽयम् आयोज्यमानः विद्यते। एतावत्पर्यन्तम् अनेन 1000 सङ्ख्यकानां सम्माननं जातम्। मान्येन निदेशकवर्येण प्रोक्तं यद्गुरुपूर्णिमा इयं वर्षतो आषाढपूर्णिमायां समाचर्यते। गुरुपूजा तावदत्र विधीयते। गुरुपूर्णिमातः मासचतुष्टयं यावत् परिव्राजकाः साधवः-सन्यासिनश्च एकत्रैव स्थित्वा

ज्ञानगङ्गा प्रवाहयन्ति। वातावरणदृष्ट्या अपि मासचतुष्टयं सर्वश्रेष्ठम्। नाधिकम् ऊष्णं न शीतञ्च। अतः अध्ययनाय उपयुक्तमपि इदं मान्यते। सूर्यतापेन तप्तभूमौ वर्षया शीतलता उत्पाद्य तस्यै शक्तिर्लभ्यते। तथैव गुरुचरणेषु उपस्थितेभ्यः साधकेभ्यः ज्ञानं, शान्तिं, भक्तिं, योगं च प्राप्तुं शक्तिः प्राप्यते।कार्यक्रमे अतिथिरूपेण आमन्त्रितः नैमिषारण्यतः समागतः डॉ. द्वारिकादासः गुरुवन्दनापूर्वकं विश्वसारतन्त्रम् उद्धृत्य गुरुपरम्परायाः महत्त्वं प्रकाशितवान्। तेन धर्मः व्यवहारेण परिभाषयितुं शक्यः इति प्रतिपादितम्। प्रो. ओमप्रकाशपाण्डेयः वेदव्यासस्य व्यक्तित्वस्य कृतित्वस्य च विशद्विवेचनम् अकरोत्। तेन उद्धोधितं यद्वेदचतुष्टय-पुराणेतिहासानां लोकोद्धारकं प्रणयनं व्यासेन विहितम्। ततः एव गुरुपरम्परा इयम् अस्मदीया समारब्धा। प्रो. आजादमिश्रः गुरुशिष्यपरंपरायाः संवाहकतत्वानां विवेचनमकरोत्तेन गुरौ शिष्यत्वम्, आचरणं, व्यवहारः इत्यादीनि अत्यन्तम् आवश्यकानि तत्त्वानि प्रतिपादितानि। यानि महर्षिव्यासस्य व्यक्तित्वे कृतित्वे च आसन्। डॉ. रामसुमेरयादवः अकथयत् यद्गुरुतत्त्वस्य गौरवं

व्याख्यातुं न केनापि वाण्या वर्णयितुं शक्यम्। व्यक्तित्वस्य समस्तोपलब्धीनां श्रेयः सदैव गुरवे एव प्रतिपद्यते। सरस्वतीवन्दनया कार्यक्रमस्य आरम्भः जातः। विशिष्टेषु विद्वत्सु गणमान्येषु च नवलता, डॉ. सरेन्द्रझा, डॉ. रेखा शुक्ला, भूतपूर्वसर्वेक्षिका डॉ. चन्द्रकलाशाक्या, डॉ. बच्चाभारती, संस्कृतसंवाद पाक्षिकसमाचारपत्रस्य सम्पादकौ वेदप्रकाशशर्मा, डॉ. मंजुशर्मा, डॉ. रीतातिवारी, विनोदकुमारमिश्रः च संस्थानेन सम्पृक्ताः विद्वांसश्च कार्यक्रमं सनाथितवन्तः शोभितवन्तश्च। सम्मानसमारोहेऽस्मिन् प्रदेशस्य विभिन्नजनपदेषु संस्कृतविद्यालयेभ्यः महाविद्यालयेभ्यश्च सेवानिवृत्ताः संस्कृतशिक्षकाः पत्रकाराः सम्पादकाः विद्यालयप्रबन्धकाः संस्कृतस्वाध्यायप्रवचनशीलाः अथ च संस्कृतसेवाव्रतिनश्च माल्यार्पणपूर्वकम् अङ्गवस्त्रं स्मृतिचिह्नं च प्रदाय मञ्जुस्थैः अतिथिभिः सम्मानिताः। लखनऊस्थस्य श्रीशिवप्रसाद-संस्कृतविद्यालयस्य वैदिकबटवः मन्त्रोच्चारणेन कार्यक्रमस्य शोभां वर्धितवन्तः। वरिष्ठप्रशासनिकः दिनेशमिश्रः समागतान् स्वागतीकृतवान्। सयोजकः सर्वेक्षकः महेन्द्रपाठकः प्रास्ताविकम् अपठत्। प्रशासनिकाधिकारिणा जगदानन्द झामहोदयेन कुशलतया मञ्जुसञ्चालनं विहितम्। प्रधानसहायकः भगवानसिंहचौहानः, कनिष्ठ सहायिका पूनम, लेखाकारः नितेश श्रीवास्तवः, आशुलिपिकः वीरेन्द्रतिवारी, ऋषभपाठकः, शान्तनुमिश्रः, शिवमगुप्ता इत्येतान् समेत्य समन्वयकेषु धीरज मैठाणी, राधाशर्मा, दिव्यरञ्जनः, अनिलगौतमः, च अवर्तन्त। अमुष्मिन्नवसरे संस्थानस्य कर्मचारिणः, लखनऊस्थाः संस्कृतज्ञाः संस्कृतशिक्षकाः छात्राः संस्कृतानुरागिणः सामाजिकाः च समुपस्थिताः आसन्।

हिमाचलपथपरिवहननिगमस्य चलिते बसयाने पाषाणः पतितः

हिमसंस्कृतवार्ता: - लध्वीकाशी मण्डी। चण्डीगढ- मनाली राष्ट्रियराजमार्गे हिमाचल- पथ- परिवहन- निगमस्य चलति बसयाने एकस्मात् पर्वतात् महती शिला पतित। बसयाने गच्छन्तौ यात्रिकौ दुर्घटनायां घातितौ, बसयानं तु क्षतिग्रस्तम्। शनिवासरे रात्रौ सार्धद्वादशवादनस्य समीपे नवमीलस्य समीपे इयं दुर्घटना अभवत्। अस्यां दुर्घटनायां प्राणहानिः नासीत् इति सौभाग्यम्। सूचनानुसारं दुर्घटनासमये हिमाचलपथपरिवहननिगमस्य बसयानं मनालीतः शिमलानगरं गच्छति स्म। इदानीं प्रचण्डवृष्ट्या ९ मीलस्य समीपे पर्वतात् एका महती शिला आवर्त्य बसस्य अग्रभागम् आहतवती। अस्यां दुर्घटनायां बसयानस्य अग्रिमासनयोः उपविष्टौ यात्रिकौ आहतौ अभवताम्। प्राथमिकचिकित्सायाः अनन्तरं अन्यथा बसयानेन आहताः शिमलानगरं प्रेषिताः सन्ति। अवधेयं वर्तते यत् प्रावृट्काले राज्यस्य अनेकस्थानेषु पर्वतात् शिलापातस्य घटनाः प्रकाशं प्राप्नुवन्ति एव। अधुनैव चम्बामण्डले चलति कारयानस्य उपरि शिलापातस्य घटना ज्ञाता। अस्यां दुर्घटनायां याने गच्छन्तौ युवकौ मृतौ, चत्वारः जनाः गम्भीररूपेण घातिताः।

मातृदेव्यै महीरुहः इत्येतद् आधृत्य संस्थानपरिसरे वृक्षारोपणं विहितम्- विनयश्रीवास्तवः

(संस्कृतभवनम् लखनऊ) पर्यावरणस्य मातृविषये च प्रधानमन्त्रिणा मोदिना मनोगतम् उदीरितं यदि अहं प्रश्नः समुदेति यद् अस्मिन् जगति अमूल्यसम्बन्धः कः तर्हि उत्तरम् आयाति 'माता एव तत्र परमाराध्या परमोत्कृष्टा सर्वाणि कष्टानि सोढुवा पुत्रं पालयति पालयति स्नेहेन अभिसिञ्चति। यद्यपि तस्याः कार्तज्ञं कश्चिदपि विभर्तुं न शक्नोति। तथापि किं वयम् एतद् मातृदेव्यै महीरुहः इत्यभियाने एकस्य वृक्षस्य रोपणं कुर्याम !

प्रधानमन्त्रिणः इत्येतन्मनोवृत्तम् आधृत्य उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थानपरिसरे मान्यनिदेशकस्य विनयश्रीवास्तवस्य नेतृत्वे दिनेश मिश्रः, जगदानन्दझा, राधाशर्मा, दिव्यरञ्जनः, चन्द्रकलाशाक्या, ऋषभपाठकः शान्तनुमिश्रः शिवमगुप्ता, दिव्यरञ्जनः धीरजमैठाणी, राधाशर्मा इत्येतान् समेत्य अन्ये कर्मचारिणश्च मातृदेव्यै महीरुहः इत्यभियाने वृक्षारोपणम् अकुर्वन्।

आरभ्यमाणस्य संसदस्य बजटसत्रस्य पूर्व सर्वकारेण ह्यः सर्वदलीयसमागमः आहूतः

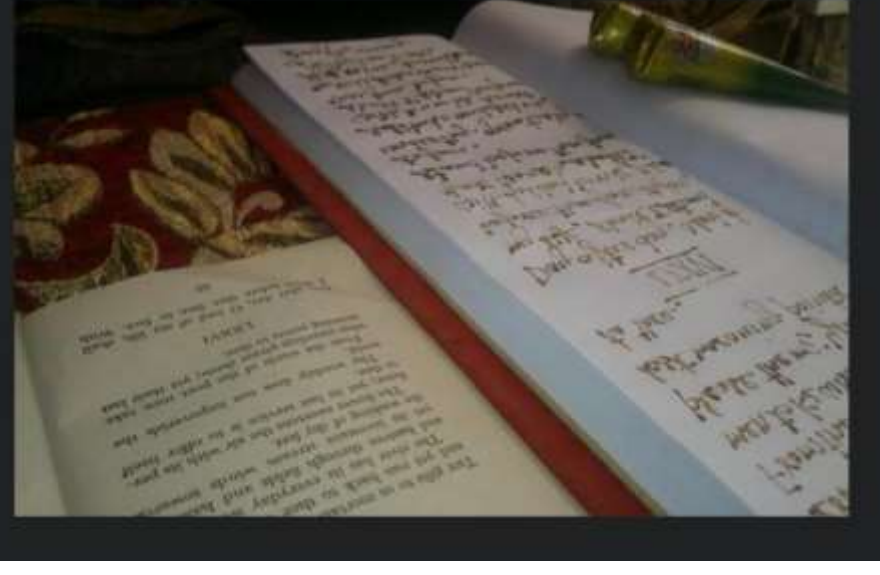
हिमसंस्कृतवार्ता: प्रवीण कुमार। अद्य आरभ्यमाणस्य संसदस्य बजटसत्रस्य पूर्व सर्वकारेण ह्यः सर्वदलीयसमागमः आहूतः अनेन द्वयोः सदनयोः कार्यवाही सुचारुरूपेण संचालितुं शक्यते। सभायां काङ्ग्रेसेन आग्रहः कृतः यत् अस्मिन् सत्रे कथितं NEET परीक्षाप्रकरणं, रेलवे सुरक्षा, अग्निवीरयोजना, केन्द्र-राज्यसम्बन्धः, मणिपुर-जम्मू-कश्मीरयोः सुरक्षास्थितिः सहितं विविधविषयेषु चर्चा करणीयम्। दलस्य नेता जयराम रमेशः सामाजिक माध्यमेन उक्तवान् यत् तस्य दलेन देशस्य अर्थव्यवस्थासम्बद्धेषु विषयेषु अपि चर्चायाः आग्रहः कृतः। सभायां उपस्थितानां मध्ये केन्द्रीयमन्त्रिणः राजनाथसिंहः, अर्जुनराममेघवालः, जगतप्रकाशनड्डा, चिराग पासवानः, रामदास अथवाले, संसदस्य बजटसत्रं आगामिमासस्य १२ दिनाङ्कपर्यन्तं भविष्यति।

विपरीताक्षरैः श्रीमद्भगवद्गीता सूचिकया च मधुशाला लिखिता पीयूषगोयलः पञ्चप्रकारेण पञ्च लोकप्रियपुस्तकानि अरचयत्

मेंहदी कोन से लिखी गई गीतांजलि (Gitanjali)

हिमसंस्कृतवार्ता: - डॉ मनोजशैलः।

जगति अनेके कलाकाराः सन्ति येषां प्रतिभायाः कारणात् जनाः चमत्कारः इति मन्यन्ते। एतादृशः एकः कलाकारः पञ्चविधं पुस्तकं लिखित्वा अस्मान् आश्चर्यचकितं कृतवान्। लेखकः पीयूषगोयलः गीताम् विपरीताक्षरैः, सूचिकया मधुशाला, मेंधिकया (मेंहदी) गीताञ्जलिः, कार्बनपत्रेण पञ्चतन्त्रं, आप्या (कील) च पीयूषवाणी लिखितवान्। पीयूषस्य एतानि पुस्तकानि दृष्ट्वा सर्वे विस्मिताः भवन्ति कला-दक्षतायाः सीमा नास्ति, नूतनाः उपलब्धयः प्रतिदिनं प्रकाशम् आगच्छन्ति, एतादृशं रोचकं कार्यं रविकान्तायाः डॉ. देवेन्द्रकुमारगोयलस्य च पुत्रेण कृतम्। असौ पञ्चप्रकारेण पञ्च लोकप्रियपुस्तकानि अरचयत्।

एतेषु आध्यात्मिकदर्शनस्य कर्मसंस्कृतेः पाठं पाठयन्ती श्रीमद्भगवद्गीता अपि अन्तर्निहिता अस्ति। ५६ वर्षीयः पीयूषगोयलः किमपि भिन्नं कर्तुं स्वस्य अनुरागेण एतावत् लीनः आसीत् यत् सः शब्दान् विपरीतान् लिखितुं आरब्धवान्। अस्मिन् प्रवृत्तौ सः एतावत् लीनः अभवत् यत् सः विभिन्नसामग्रीविषये अनेकानि पुस्तकानि लिखितवान्, यः यांत्रिक-आभियन्त्रिकी-विषये डिप्लोमा-अध्ययनं कुर्वन् आसीत्, तस्य २००० तमे वर्षे दुर्घटना अभवत्। अस्मात् दुर्घटनातः स्वस्थतां प्राप्तुं तस्य प्रायः नवमासाः यावत् समयः अभवत्। अस्मिन् काले सः स्वजीवने श्रीमद्भगवद्गीताम् अवतारितवान्। यदा सः स्वस्थः अभवत् तदा सः किमपि भिन्नं कर्तुं इच्छां विकसितवान्, ततः सः शब्दान् विपरीतरूपेण (दर्पणशैल्याः) लेखनस्य प्रयासं कर्तुं आरब्धवान्। ततः तस्य अभ्यासः तादृशः अभवत् यत् सः अनेकानि पुस्तकानि लिखितवान्। गोयलस्य लिखितानि पुस्तकानि पठितुं दर्पणस्य साहाय्यं ग्रहीतव्यं भविष्यति। विपरीतानि (उल्टा) लिखितानि पत्राणि प्रत्यक्षतया दर्पणे दृश्यन्ते तथा च भवन्तः तानि सहजतया पठितुं शक्नुवन्ति। पीयूषगोयलः कथयति यत् केचन जनाः अवदन् यत् भवता लिखितानि पुस्तकानि पठितुं दर्पणस्य आवश्यकता भविष्यति।

यत्किमपि दर्पणस्य आवश्यकता नास्ति तत् कुरुत। अस्मिन् विषये पीयूषगोयलः सूचिकया मधुशाला लिखितवान्। हरिवंशरायबच्चनस्य 'मधुशाला' इति पुस्तकं सूचिकया दर्पणप्रतिमायां लिखितुं प्रायः सार्धद्वयमासस्य समयः अभवत्। गोयलस्य मते सूचिकया लिखितं एतत् पुस्तकं 'मधुशाला' विश्वस्य प्रथमं पुस्तकं यत् दर्पणप्रतिमा सूचिकया च लिखितम् अस्ति।

विपरीताक्षरेषु लिखिता श्रीमद्भगवद्गीता

यदि भवन्तः एतां भाषां पश्यन्ति तर्हि भवन्तः स्तब्धाः भविष्यन्ति। एतत् पुस्तकं कस्यां भाषाशैल्यां लिखितम् इति भवन्तः न अवगमिष्यन्ति। परन्तु भवन्तः दर्पणस्य पुरतः प्राप्तमात्रेण एतत् पुस्तकं स्वयमेव वक्तुं आरभेत। सर्वाणि अक्षराणि ऋजुतया दृश्यन्ते। इदं दर्पणशैल्यां (Mirror Image) पुस्तकं पीयूषगोयलेन लिखितम् अस्ति। सौहार्दपूर्णः पीयूषगोयलः भाषायाः दर्पणप्रतिबिम्बशैल्याः अनेकानि पुस्तकानि लिखितवान् अस्ति।

सूचिकया लिखिता मधुशाला

पीयूषगोयलः एतादृशं कार्यं कृतवान् यत् दर्शकानां नेत्राणि विस्तृतानि एव तिष्ठन्ति, अदर्शकानां कृते केवलं एकः स्पर्शः एव पर्याप्तः। यदा पृष्ठः तदा पीयूषगोयलः अवदत् यत् सूचिकया पुस्तकं लिखितुं विचारः किमर्थं तस्य मनसि आगतः? अहं बहुधा पृच्छामि यत् भवतः पुस्तकानि पठितुं दर्पणस्य आवश्यकता अस्ति वा इति। पठनं तेन सह दर्पणम्, अन्ततः बहुचिन्तन-अवगमनानन्तरम्, मम मनसि एकः विचारः आगतः यत् किमर्थं न सूचिकया किमपि लेखनीयम्, अतः स्वर्गीयः श्री

हरिवंशरायबच्चन इत्यस्य विश्वप्रसिद्धं पुस्तकं 'मधुशाला' इति प्रायः २ तः २.५ मासेषु सूचिकया सम्पूर्णं कृतवान्। इदमपि पुस्तकं दर्पणप्रतिबिम्बे लिखितम् अस्ति तथा च पठनार्थं दर्पणस्य आवश्यकता न भविष्यति यतोहि विपरीतभागे एतादृशाः मनोहराः मौक्तिकाः इव शब्दपृष्ठाः रचिताः, यत् पठितुं सुलभं भवति। एषा 'मधुशाला' सूचिकया लिखितं विश्वस्य प्रथमं पुस्तकं वर्तते।

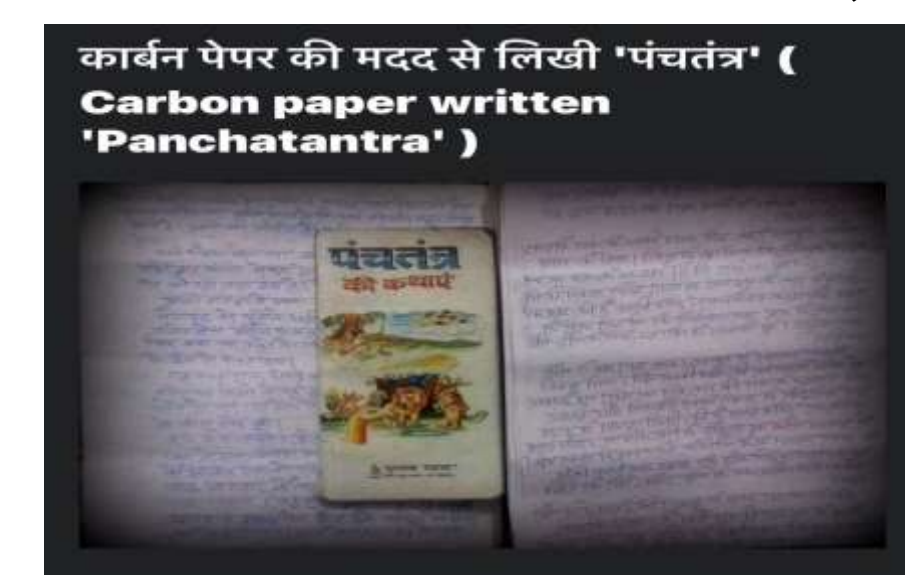
मेंधिका-शंकुना लिखिता गीताञ्जलिः

पीयूषगोयलः अपरं नूतनं पराक्रमं कृतवान्, सः १९१३ तमे वर्षे साहित्ये नोबेल पुरस्कारविजेतुः रवीन्द्रनाथ-टैगोरस्य विश्वप्रसिद्धं कृतिं 'गीतांजलि' 'मेहन्दीशङ्कु' इत्यनेन लिखितवान् अस्ति। सः २०१२ तमस्य वर्षस्य जुलाई-मासस्य ८ दिनाङ्के मेहन्दीलेखनम् आरब्धवान्, २०१२ तमस्य वर्षस्य अगस्त-मासस्य ५ दिनाङ्के च सर्वान् १०३ अध्यायान् सम्पन्नवान्। तस्य लेखने १७ मेंधिकाशङ्कुः, टिप्पणीपुस्तकद्वयं च प्रयुक्तम्। पीयूषः श्रीदुर्गासप्तशती, अवधीभाषायां सुन्दरकाण्डं, आरतीसंग्रहः, श्री साईसचरितं हिन्दीभाषायां आङ्ग्लभाषायां च लिखितवान् अस्ति।

आप्या लिखिता 'पीयूष वाणी'

अधुना पीयूषगोयलः आप्या ए-चतुराकारस्य एल्युमिनियमपत्रे स्वकीयं पुस्तकं 'पीयूष वाणी' इति लिखितवान् अस्ति। पृष्ठे सति पीयूषः अवदत् यत् आप्या किमर्थं लिखितम्? अतः सः अवदत् यत् तेन पूर्वं विश्वस्य प्रथमा सूचिकया स्वर्गीयः हरिवंशरायबच्चनस्य विश्वप्रसिद्धं पुस्तकं 'मधुशाला' इति लिखितम्। अतः सः चिन्तितवान् यत् किमर्थम् आप्या अपि उपयोगं कर्तुं न प्रयतते, अतः सः ए-चतुराकारस्य एल्युमिनियमपत्रे लिखितवान्।

कार्बनपत्रस्य साहाय्येन 'पंचतन्त्र' लिखितम्

गहनाध्ययनानन्तरं पीयूषः आचार्यविष्णुशर्मणा विरचितस्य पञ्चतन्त्रस्य सर्वाणि 'पञ्चतन्त्राणि' ४१

कथाः कार्बनपत्रस्य साहाय्येन लिखिता। पीयूषगोयलः कार्बनपत्रं (यस्मिन् लेखनं कर्तव्यं) विपरीतावस्थां कृत्वा लिखितवान् यत् कर्गदस्य परे पार्श्वे शब्दाः प्रत्यक्षतया दृश्यन्ते अर्थात् पृष्ठस्य एकस्मिन् पार्श्वे शब्दाः दर्पणप्रतिबिम्बे अपि च भवन्ति परे पार्श्वे ऋजुः च।

जीवनपरिचयः

पीयूषगोयलस्य जन्म १९६७ तमे वर्षे फरवरी १० दिनाङ्के मातुः रविकान्तायाः, डॉ. देवेन्द्रकुमारगोयलस्य च गृहे अभवत्। पीयूषः २००३ तमात् वर्षात् किञ्चित् लिखति। श्रीमद्भगवद्गीता (हिन्दी एवं आङ्ग्लम्), श्रीदुर्गासप्तशती (संस्कृतं), श्रीसाईसचरितं (हिन्दी एवं आङ्ग्लम्), श्रीसुन्दरकाण्डं, चालीसासंग्रहः, सूचिकया मधुशाला, मेंधिकया गीतांजलिः (रवीन्द्रनाथटैगोरकृतं), आप्या "पीयूषवाणी।" कार्बनपत्रेण च "पञ्चतन्त्रं" (विष्णुशर्मा कृतं) इत्यादीनि।

मनुष्य ! हृदयं मा विषादय मनुष्य ! हृदयं मा विषादय किञ्चित् कार्यं कुरु, किञ्चित् कार्यं कुरु जगति नाम कुरु

(नर न निराश करो मन को नर न निराश करो मन को कुछ काम करो, कुछ काम करो जग में रहकर कुछ नाम करो)

पीयूषगोयलः एताभ्यः पङ्क्तिभ्यः प्रेरणाम् स्वीकृत्य वर्धितः अभवत् सः व्यवसायेन डिप्लोमा यांत्रिक अभियंता अस्ति तथा च बहुराष्ट्रीयकम्पन्यां कार्यं कुर्वन् अस्ति। एतत् सर्वं विहाय पीयूषगोयलः विश्वस्य प्रथमस्य दर्पणप्रतिबिम्बपुस्तकस्य श्रीमद्भगवद्गीतायाः लेखकः अस्ति। पीयूषगोयलः हिन्दी-आङ्ग्लभाषयोः सर्वान् १८ अध्यायान् ७०० श्लोकान् च अनुवादसहितं लिखितवान्। एतदतिरिक्तं पीयूषगोयलः विश्वस्य प्रथमं सूचिकया मधुशालाम् अपि लिखितवान्। पीयूषगोयलस्य ९ पुस्तकानि प्रकाशितानि सन्ति। पीयूषगोयलः संग्रहणस्य अपि रुचिं लभते, तस्य प्रथमदिवसस्य आवरणं, कलमसंग्रहणं, विश्वप्रसिद्धानां व्यक्तित्वानां हस्ताक्षरसङ्ग्रहः च अस्ति।

शरदपवारः देशे भ्रष्टाचारस्य राजा अस्ति- अमितशाहः

पुणेनगरे भाजपा-दलस्य महाराष्ट्रसन्ने केन्द्रीयगृहमन्त्री अमितशाहः विपक्षस्योपरि तीव्रप्रहारं कृतवान्। अमितशाहः अवदत् यत् शरदपवारः देशे भ्रष्टाचारस्य राजा अस्ति। तेन अस्माकं देशे भ्रष्टाचारस्य संस्थागतीकरणं कृतम् अस्ति। अहं शरदपवारं कथयितुं

आगतः यत् यदा यदा महाराष्ट्रे भाजपा सत्तां प्राप्नोति, तदा तदा मराठासमुदायस्य कृते आरक्षणं प्राप्यते तथा च शरदपवारस्य एम.वी.ए. यदा सत्तां प्राप्नोति, तदा मराठासमुदायस्य आरक्षणं समाप्यते। तस्मिन् एव काले काङ्ग्रेसदलं लक्ष्यं कृत्वा अमितशाहः अवदत् यत् काङ्ग्रेसः कदापि निर्धनानाम् कल्याणं कर्तुं न शक्नोति। केवलं भाजपा एव जनहितं निर्धनानाम् कल्याणं च कर्तुं शक्नोति। सः अवदत् यत् काङ्ग्रेसः दलित- आदिवासी-दरिद्र- जनानाम् उत्थानार्थं कार्यं करणीयम् इत्यादीनि मिथकानि

प्रसारयितुं व्यस्तः अस्ति, परन्तु वयं पृच्छामः यत् यदा ते एतावता वर्षेभ्यः सत्तायां आसन्, तदा दलित- आदिवासी- दरिद्र- जनानाम् कृते कार्यं कर्तुं कः अवरुद्धवान् आसीत्? सः अवदत् यत् राजीव गान्धी इत्यस्य आह्वानं "हम दो, हमरे दो" इति आसीत्, किन्तु सः विगत १५ वर्षेभ्यः विपक्षे उपविष्टः अस्ति। भाजपा नेतृत्वे भव्यगठबन्धनसर्वकारः पुनः सत्तां प्राप्स्यति। अमितशाहः अवदत् यत् प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी तृतीयवारं विजयं प्राप्य केन्द्रे हैद्रिकं सम्पन्नवान्, महाराष्ट्रभाजपा अपि विधानसभानिर्वाचने महता अन्तरेण विजयं प्राप्स्यति